

بندر صحار عمان و درس‌هایی برای سرمایه‌گذاری خارجی

بندر و منطقه آزاد صُحار (Port & Freezone Sohar) مدتی است به عنوان یکی از حامیان سمینارها و کنفرانس‌های بیشتر با موضوع ایران پس از برجام و برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی حضور گسترده‌ای دارد؛ این بندر را می‌توان یکی از موفق‌ترین طرح‌های کشورهای حاشیه خلیج همیشه فارس برای در هم آمیختن مدل‌های نوین تامین مالی و جذب سرمایه‌گذاری بین‌المللی و نیز ایجاد زیرساخت‌های استراتژیک برای کشور دانست.

صحار در کشور عمان واقع شده و کمتر از 10 سال توانسته است حدود ۲۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جذب کند، در ۱۰ سال گذشته ایران به طور متوسط سالیانه ۳ میلیارد دلار جذب سرمایه‌گذاری خارجی داشته است و این با توجه اندازه و سائز اقتصادی ایران تقریباً ناچیز است.

جمعیت عمان معادل ۴,۵ میلیون نفر با تولید ناخالص داخلی ۷۰ میلیارد است؛ اما پرسش این است که چطور این کشور با جمعیتی حدود ۱۷ برابر کوچک‌تر و تولید ناخالص داخلی ۶ برابر کوچک‌تر از ایران توانسته است در جذب سرمایه‌گذاری خارجی موفق‌تر و توانمندتر عمل کند؟ (البته این پرسش را می‌توان برای پروژه‌های بین‌المللی و روند جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای همسایه دیگری مانند آذربایجان، ترکمنستان، قزاقستان، امارات و... هم مطرح کرد، زیرا همه این کشورها تاکنون جذب سرمایه‌گذاری خارجی بیشتری نسبت به ایران داشته‌اند.)

بنابر بررسی‌های انجام شده، بندر و منطقه آزاد صحار یک مشارکت بین سلطان‌نشین عمان و بندر رتردام (Rotterdam Port of) هلند است؛ به زبان بسیار ساده سلطان‌نشین عمان با دارا بودن منابع کافی برای سرمایه‌گذاری و مالکیت ۱۰۰ بنادر و منطقه آزاد با بزرگترین و موفق‌ترین بندر جهان شریک شده است.

وقتی شما با بزرگترین بندر اروپا در ساخت مناطق آزاد و بنادر خود مشارکت می‌کنید، نخستین نکته حایز اهمیت توجه سرمایه‌های جهانی به ساختار مشارکت و رتبه‌بندی اعتباری صاحبان پروژه است که هرچه مشارکت‌کنندگان دارای رتبه اعتباری بهتری باشند جذب سرمایه‌گذاری خارجی با سهولت‌تر بیشتری انجام می‌شود.

با بررسی بیشتر متوجه خواهید شد که ایجاد این بندر و منطقه آزاد در راستای سلسله سرمایه‌گذاری‌های مشترکی است که بندر رتردام هلند با سایر کشورها برای ایجاد شبکه جهانی بنادر (World Port Network) در برزیل، عمان، هند، و اندونزی ایجاد شده است. به این معنی که قرارگیری در یک نقشه و طرح جهانی بزرگ‌تر، عمق بیشتری به تمامی سرمایه‌گذاران بالقوه نشان می‌دهد که این موضوع قابلیت همکاری‌های بین‌المللی را البته نه در حرف بلکه در عمل و در زنجیره تجارت جهانی اثبات می‌کند.

منطقه آزاد و بندر صحار فقط یک بندر یا منطقه آزاد ساده مانند مناطق آزاد ما نیست؛ بلکه برای آن تعریفی بین‌المللی و اهداف بلند پروازانه‌ای در نظر گرفته شده است؛ «صُحار» تکمیل‌کننده زنجیره بنادر (rdamPort of Rotte) در هلند، (Poroto Central) در برزیل و (Adani) در کشور هند است که به معنی فعالیت آن با بزرگترین اقتصادهای نوظهور جهان است.

به طور حتم، بدون در نظر گرفتن زنجیره‌های جهانی ارزش نمی‌توان انتظار جذب سرمایه‌گذارانی را که دقیقاً روی همین طرح جامع جهانی سرمایه‌گذاری می‌کنند را داشت.

شعار اصلی منطقه آزاد و بندر صحار تبدیل شدن به یکی از سریع‌ترین و بزرگترین بنادر جهان است که این یعنی انتخاب شعاری جهانی، عملکرد مدیریتی جهانی و انتقال دانش از گروه‌های مدیریتی بزرگترین و پیشرفته‌ترین بنادر اروپا.

عمان با ثبات اقتصادی خود جزو کشورهایی است که در ۵۰ سال گذشته درآمد سرانه‌اش را از ۹۵۰ دلار به ۲۰ هزار دلار رسانده، که این مهم جز با رویکرد تفکر بین‌المللی، دانش جهانی و تخمین درست نیازهای بین‌المللی به دست نمی‌آید.

اکنون با توجه به بررسی بندر صُحار به عنوان نمونه موفق از جذب سرمایه‌گذار خارجی است؛ باید ببینیم آیا ما نیز در شرایط کنونی و در دوران پسا برجام، آمادگی‌های لازم برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی را فراهم کرده‌ایم؟ به طرح‌های کلان اندیشیده‌ایم؟ می‌خواهیم با بزرگان و بهترین‌های جهان در حوزه‌های مورد علاقه جهانی مشارکت داشته باشیم؟ هنر جذب سرمایه‌های بین‌المللی را فرا خواهیم گرفت؟ و از همه مهمتر آیا مدیرانی در سطح بین‌المللی تربیت خواهیم کرد؟

پیمان مولوی / مشاور ارشد تامین مالی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی

